

Referanser:

Arkivsak: 17/03718-1

Saksdokumenter:

Vedlegg likviditetsbudsjett til sak 21-17.xlsx

Vedlegg til sak 21-17 Ovfs retningslinjer for samfunnsansvarlig finansforvaltning.pdf

Midlertidig kapitalforvaltning

Sammendrag

Den norske kirke har per mai 2017 en egenkapital på 100 mill. kr og 125 mill. kr som er overført fra KUD som avsetning til utbetaling av feriepenge opptjent i 2016 for utbetaling i 2017. I tillegg kommer midlene i Kirkens landsfond på om lag 25 mill. kr. Det settes av tilsvarende ca. 10 mill. kr per måned for å dekke feriepengeforpliktelsen som utbetales i 2018. I tillegg har Dnk driftsmidler i tråd med kvartalsvis utbetaling fra KUD. I RNB (revidert nasjonalbudsjett) er det foreslått en tildeling på 21,8 mill. kr i forbindelse med fastsettelse av åpningsbalansen. Dette er først klart når Stortinget behandler RNB som er planlagt 21. juni 2017.

Det første driftsåret i ny virksomhet er på mange områder usikkert. Det er behov for å sikre høy grad av likviditet og lav risiko for tap ved plassering av Den norske kirkes kapital inntil en grundig risikoprofil er vurdert opp mot likviditetsbehov. Til nå er kapitalen plassert i bank som gir lav risiko, forholdsvis høy likviditetsgrad, men svært lav forventet avkastning.

Inntil videre er 225 mill. kr plassert på en 30-dagers høyrente plasseringskonto i Sparebanken Sør. I tillegg er det bankinnskudd på ordinære bankkonti og lovpålagt skattetrekkkonto som gir høyere likviditetsgrad for å sikre den daglige driften som lønnsutbetalinger, reiseoppgjør, inngående fakturaer og utbetaling av tilskudd. Vedlagt er et likviditetsbudsjett for Dnk for 2017 som viser budsjetterte inntekter og utgifter.

Eksisterende kapital er inntil videre plassert som innskudd på konto i bank med om lag én prosent rente. Dette gir en årlig avkastning for Dnk på om lag 2 mill. kr. Risikoen ved plassering i bank må anses som lav. En eventuell konkurs i banken kan imidlertid føre til tap av midlene og vil således ha store negative konsekvenser.

I samråd med OVF vurderes imidlertid plassering i pengemarkedet som en løsning med enda lavere risiko og med høyere avkastning enn i bank. Alternativene til pengemarked og plasseringskonto i bank er plassering i obligasjonsfond eller aksjefond med større forventet avkastning, men også høyere risiko for tap spesielt på kort sikt.

Forslag til vedtak

1. Kirkerådet gir direktøren fullmakt til å plassere 50 mill. kr av feriepengetilskuddet for 2017 på driftskonto i Sparebanken Sør og 225 mill. kr i tillegg i pengemarkedet til feriepengeavsetning for utbetaling i 2018 i pengemarkedet. Dersom egenkapitalstilskuddet fra staten øker, gis direktøren fullmakt til å plassere økningen i pengemarkedet.
2. En langsiktig kapitalforvaltningsstrategi legges frem for Kirkerådet våren 2018.

Saksorientering

Bakgrunn

Dnk ble i forbindelse med forvaltningsreformen tilført en egenkapital på 100 mill. kr. I tillegg ble Dnk tilført midler for å kunne dekke utbetaling av feriepengeforpliktelsen fra 2016 på 125 mill. kr. Arbeidet med åpningsbalansen har vist at den reelle feriepengeforpliktelsen er i underkant av 121 mill. kr. Feriepengeforpliktelsen vil bli utbetalt fra Dnk i forbindelse med lønnsutbetaling til ansatte juni 2017, men likviditetsbudsjettet viser at det ikke er nødvendig å frigjøre avsatte midler til å dekke dette, da øvrige inn- og utbetalinger gir tilstrekkelig fri kapital til å dekke dette fra driftskapitalen. Fra og med januar 2017 bygges det tilsvarende opp ca. 10 mill. kr per mnd. for å dekke feriepengeforpliktelsen som utbetales i 2018. Ved årsslutt 2017 er denne forventet å være i overkant av 120 mill. kr. Dette styrker likviditetssituasjonen for Dnk.

I tillegg er Kirkens Landsfond på ca. 25 mill. kr videreført i de verdipapirer som de stod i under KUDs eiertid.

I innspill til RNB 2017 har Dnk bedt KUD om en økning av egenkapitalen på 300 mill. kr, slik at samlet egenkapital til sammen blir på 400 mill. kr. I RNB vil også åpningsbalansen etter skillet mellom stat og kirke bli endelig fastsatt, og Dnk får gjort opp sitt mellomværende med staten. I regjeringens forslag til RNB er ikke forslaget om økt egenkapital fulgt opp på annen måte enn at den er styrket med kr 21,8 mill. for å dekke opp for det meste av ikke uttatt ferie og opptjent fleksitid.

Med kvartalsvis overføring av rammetilskuddet fra KUD er likviditetssituasjonen for Dnk tilfredsstillende i 2017. Opparbeidelse av midler, til eksempel feriepengeforpliktelsen som utbetales i juni 2018, muliggjør en mer kortsiktig plassering av overskuddslikviditet med høyere avkastning. Kirkerådet kan samarbeide med OVF om plassering og realisering av kortsiktige gevinster etter endelig vedtak om RNB i Stortinget i juni 2017.

Plassering av Dnks kapital

I arbeidet med de finansielle disposisjoner har Kirkerådet innhentet råd fra OVF og den kompetanse de har i finansielle saker. Plassering av kapital må gjøres ut fra en vurdering av risiko og ønske om avkastning. I risiko ligger elementer som risiko for tap både på kort og lang sikt, men også etisk risiko for de investeringer og plasseringer som gjøres. Under presenteres ulike alternativer utarbeidet i samråd med OVF:

Pengemarked

Plassert i pengemarked på inntil ett års basis, men med mulighet for å realisere plasseringen på 1-2 dager, er det grunn til å tro at avkastningen kunne vært doblet i forhold til dagens plassering i bank. Risikoen ved plassering i pengemarkedet anses av OVF som mindre enn ved plassering i bank. Med plassering i pengemarkedet handles det med kortsiktige obligasjoner som bankene utsteder i forhold til låneopptak og gjeld, men med kortere bindingstid og mulighet for raskt uttak om Dnk sin likviditetssituasjon skulle gjøre det nødvendig. Med en forventet avkastning på om lag 2 prosent vil renteinntektene utgjøre om lag 4 mill. kr.

Bank

Eksisterende kapital er inntil videre plassert som innskudd på konto i bank med om lag én prosent rente. Dette gir en årlig avkastning for Dnk på om lag 2 mill. kr. Risikoen ved plassering i bank må anses som lav. En eventuell konkurs i banken kan imidlertid føre til tap av midlene og vil således ha store negative konsekvenser.

Fond

Plassert i obligasjonsfond eller aksjefond vil Dnks egenkapital kunne oppnå høyere rente enn med plassering i pengemarked eller bank. Ved å plassere kapital i fond vil det imidlertid kreves lengre bindingstid for å oppnå høyere avkastning, og en større del av Dnk sin egenkapital vil være bundet opp i 3-5 år. Det er også høyere risiko ved plassering av kapital i fond enn i bank eller pengemarked. Dette gjelder både risiko for tap og risiko for plassering i fond som ikke passer Dnks etiske profil. Plassering av kapital i fond vil inntil videre kunne foretas i tråd med OVF sine etiske retningslinjer for plassering (vedlagt).

Med kapitalen plassert i aksjefond ville avkastningen forventes å være en del høyere, men dette krever også en lengre horisont på 3-5 år enn det som legges til grunn med plassering i pengemarked eller bank. Risikoen er også vesentlig høyere for et reelt tap, spesielt ved kortsiktig plassering av midlene på grunn av svingninger på Oslo Børs/global aksjemarkedet og i verdensøkonomien. Skulle imidlertid Dnk sin egenkapital øke vesentlig, kan det være aktuelt å plassere en andel av egenkapitalen i aksjemarkedet for å kunne oppnå potensielt høyere avkastning over tid.

Tabellen under viser sammenligning av de ulike plasseringsalternativer:

	Bindingstid	Risiko	Forventet/historisk avkastning
Pengemarked	Inntil et år (men uttak ila 1-2 dager)	Lav	2 %
Bank	30 dager	Lav	1 %
Obligasjonsfond	3 år	Lav+	4 %
Aksjefond	3-5 år	Middels/høy	7 %

Plassering i pengemarked vurderes på kort sikt derfor som det beste alternativet gitt ønsket om høy grad av likviditet, lav risiko og kortsiktig strategi for det første driftsåret. OVF råder imidlertid Dnk å holde igjen 50 mill. kr i bank som en likviditetsbuffer. Tabellen under viser en oversikt over forslag til plassering på kort sikt:

	Tilgjengelig kapital	Foreslått plassering: Driftskonto bank	Foreslått plassering: Pengemarked
Egenkapitalstilskudd	100		100
Feriepengetilskudd for 2017	125	50	75
Feriepengeavsetning for 2018	50 + ca. 10 mill. kr per måned		50 + ca. 10 mill. kr per måned
Total	275 + ca. 10 mill. kr per måned	50	225 + ca. 10 mill. kr per måned

Det er direktøren som har det løpende ansvaret for plasseringen av kapitalen, men Kirkerådet gir sine føringer for kapitalforvaltningen. I nært samarbeid med OVF vil det senest våren 2018 bli utarbeidet en langsiktig kapitalforvaltningsstrategi med sikte på å øke avkastning av egenkapitalen over tid. Dette vil også innebære en etisk refleksjon over alternativer for plassering av kapitalen. Dette vil bli forelagt Kirkerådet i mars 2018.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Slik Dnk sin egenkapital på 100 mill. kr i tillegg til feriepengeforpliktelsen på kr 125 mill. er plassert i dag, vil det gi forventede renteinntekter på om lag 2 mill. kr for 2017. Med plassering i pengemarkedet vil forventet avkastning være på om lag 4 mill. per år.

Denne saken omfatter ikke vurdering av den budsjettmessige konsekvensen av avkastning, verken fra bankplassering eller andre alternativer. Kirkerådet vil i forbindelse med årsregnskapet for 2017 ta stilling til hvordan et overskudd eller underskudd skal håndteres.